

DIDYSIS PERĖMIMAS

DAVID ROGERS WEBB

David Rogers Webb

DIDYSIS PERĖMIMAS

Vertė
DAIVA LYNIAITĖ

Davidui atminti

Turiny

Prologas	9
I. Įžanga.....	55
II. Dematerializacija	65
III. Saugumo teisė	69
IV. Suderinimas	81
V. Šalutinis valdymas	99
VI. Saugus prieglobstis kam ir nuo ko?	109
VII. Centrinės kliringo šalys	117
VIII. Bankų atostogos	127
IX. Didžioji defliacija.....	153
X. Išvada	161
Nuorodos.....	229

Iliustracijų sąrašas

I. 1. Pinigų apyvartos greitis nuo 1900 iki 2021 m.	62
V. 1. Kelios jurisdikcijos, ICSD kaip užstato valdymo paslaugų teikėjas, turintis ryšių su kitais CSD	104
A. 1. Niujorko Federalinio rezervų banko atsakymo į Europos Komisijos teisinio tikrumo grupės klausimyną lydraštis Komisijos Teisinio tikrumo grupės klausimynui	172

Prologas

Melagingi žodžiai yra didžiausia visų nelaimė.

Eischilas, „Prikaltasis Prometėjas“

Galite šį tekstą laikyti grožinės literatūros kūrinio arba bepročio kliedesiais. Galbūt iš tiesų esu pamišęs. Žinau, kad to, ką noriu jums pasakyti, dar neišgirsite – bent jau kol kas. Vis dėlto, galbūt, įvykiams klostantis, šis rašinys padės geriau suprasti, kas vyksta. Rašydamas šias eilutes, širdyje puoselėju menką viltį, kad mano vaikai kada nors bent šiek tiek mane supras ir, galbūt, atleis už tai, koks buvau. Man buvo lemta matyti ir žinoti nemalonus dalykus, kurie dabar ima ryškėti.

Šiuo metu, kaip visi puikiai žinome, šeimos yra suskaldytos. Žmonės jaučiasi izoliuoti – galbūt ne fiziškai, bet dvasiškai ir mintyse. Tai padaryta pasitelkus tamsią melagingų naujienų ir pasakojimų magiją. Vien tai jau yra didžiulis nusikaltimas žmonijai. Tokių veiksmų tikslų daug: suklaidinti

ir suskaldyti, priversti nusivilti, demoralizuoti, įskiepyti baimes ir nukreipti jas neteisinga linkme, manipuliuoti istoriniu pasakojimu, sukurti klaidingą dabartinės realybės pojūtį ir galiausiai priversti žmones paklusti tam, kas buvo suplanuota.

Kaip, susidūrus su tokiu puolimu, galima ką nors suprasti? Tiesioginės žinios, įgytos asmenine patirtimi ar kitų patirtimis, gali padėti prasiskverbti pro šias melagingas istorijas. Gyva atmintis saugo užuominas. Tai, kas buvo padaryta anksčiau, gali būti pakartota.

Jei asmeninės istorijos šiame prologe jums pasirodys nuobodžios, galite pereiti prie pagrindinio turinio kituose skyriuose. Tačiau jei skaitysite toliau, galbūt suprasite, kad esu toks pat žmogus kaip ir jūs. Galbūt jums bus naudinga žinoti, kad visą gyvenimą stengiausi suprasti jėgas, kurios mus žeidžia.

Man „būti žinomam“ niekada neatrodė išmintingas ar trokštas tikslas, nebent to reikėtų dėl svarbaus tikslo. O dabar mano tikslas toks: kad tai, ką noriu jums pasakyti, būtų išgirsta ir suprasta. Esame pavojuje. Todėl ryžtuosi papasakoti jums savo asmeninę istoriją.

Kaip sužinojau tai, ką bandau jums perteikti?

Esu pakankamai senas, kad prisiminčiau JFK nužudymą. Sėdėjau prekybos vežimėlio priekyje, mažame krepšyje,

Fazio bakalėjos parduotuvėje *Lee* gatvėje, kai per garsiakalbį paskelbė žinią. Šalia stovėjusi moteris pravirko.

Praėjus vos keliems metams po nužudymo, gyvenome JAV pramonės žlugimo laikotarpiu. Berniukui iš inžinierių, dirbusių kranų ir keltuvų versle Klyvlende, šeimos tie metai priminė Didžiąją depresiją. 1966-ųjų vasarą dalis miesto sudegė per *Hough* riaušes. Buvo iškviesta Nacionalinė gvardija, ant stogų įrengti kulkosvaidžių lizdai. Be riaušių, mažąją *Webb Equipment* užklupo *Teamsters* profsąjunga; automobilių langai buvo daužomi beisbolo lazdomis. Bijodami Molotovo kokteilių, darbuotojai dokumentus išnešė iš biuro, o stogus naktimis laistė vandeniu. Tai buvo tarsi gyvenimas karo zonoje, ir viskas tik blogėjo. Nebebus jokio „atsigavimo“. Viskas, ką pažinojome, buvo pasmerkta visiškai sunykti.

Didelė mūsų šeima buvo geraširdiška, vieninga ir laiminga. Vos per kelerius metus mirtis pasiglemžė visą vyresniąją kartą ir dalį kitos. Patriarchas, senelis Vebas, mirė sulaukęs 79-erių. Kitais metais mano tėvo vyresnysis brolis, atrodeš tarsi graikų dievas ir buvęs *Case Western Reserve* imtynių komandos kapitonas, mirė nuo širdies smūgio vos 51-erių. Jis paliko sėkmingą karjerą ALCOA, kad padėtų senstančiam tėvui versle, kaip ir mano tėvas. Kiek anksčiau prieš mirtį jis prisipažino žmonai, kad iš visų jėgų stengiasi išlaikyti darbuotojus, dalyvaudamas konkursuose beveik už savikainą.

Jis buvo žmogus, kuriam rūpėjo nuo jo priklausančių žmonių likimai ir kuris jautė didelę atsakomybę.

Nors dabar tai gali atrodyti neįtikėtina, Klyvlendas kadaise buvo vienas gyvybingiausių pramonės centrų pasaulyje. XIX amžiuje ir XX amžiaus pradžioje tai buvo tarsi visa pramoninė Amerika viename mieste. Pamenu, skaičiau, kad vienu metu *Cuyahoga* slėnis pagamindavo 2% visos pasaulio pramonės produkcijos. Geležies, plieno, aliuminio, chemijos, automobilių, aviacijos ir naftos pramonės pradžia buvo būtent Klyvlende. Ten buvo įkurta *Standard Oil*, ten veikė pirmoji Rockefellerio perdirbimo gamykla. Džonas D. palaidotas *Lake View* kapinėse, kaip ir abi mano šeimos šakos, kilusios iš ankstyvųjų anglų naujakurių. Kai kurie protėviai atvyko su pirmaisiais naujakuriais į Džeimstauną ir Plimuto koloniją. Viljamas Bredfordas (*William Bradford*) buvo mano protėvis. Vėbai turėjo bendrų protėvių su Džonu Adamsu (*John Adams*), Semiueliu Adamsu (*Samuel Adams*) ir Džonu Kvinziu Adamsu (*John Quincy Adams*). Turėjome masonų kardus ir mažas porcelianines Vašingtono ir Franklino statulėles, aprengtas masonų regalijomis. Tėtis, jo brolis, jų tėvas ir senelis buvo masonai. Nepaisant to, atrodo, jie nežinojo, kas artėja.

Iki 1970-ųjų pradžios šeimos verslas, kuriame kadaise dirbo aštuoniasdešimt vyrų, sumažėjo iki vieno – Ladislavo Horvato, vadinto „Mažuoju Ladžiu“, vyro tuo pačiu vardu,

dirbusio mano seneliui, sūnaus. Ladis, kuris Vietname tarnavo sraigtasparnio mechaniku ir mokėjo daryti viską, vėliau man pasakojo, kad jis galvojo, jog išprotės, nes darbe net jam nebuvo ką veikti. Verslas žlugo.

Reikalams vis blogėjant ir sunkėjant, mano tėvas liko be savo tėvo ir brolio paramos, bet su visa atsakomybe už viską, ko jis pats niekada nenorėjo. Stresas jį lėtai žudė. Jis susirgo lėtine astma, tapo depresyvus ir piktas, dažnai gulėjo lovoje.

Kai praėjo šiek tiek laiko po dėdės mirties, mano vyresnysis brolis vos nenusipjovė kelių pirštų žoliapjovė. Tada tėtis žolę pjauti pavedė man. Buvau laimingas ir didžiavausi, kad man patikėjo tokį svarbų darbą, nes toks jis iš tiesų ir buvo. Man buvo devyneri.

Per ateinančius metus supratau, kad kažkas mano tėvo viduje reikalavo, kad aš dirbčiau vis nemalonesnėmis ir net pavojingesnėmis sąlygomis. Dvylikos rimtai susirgau, nes nors liga jau prasidėjo, mane vis tiek vertė dirbti. Sulaukęs trylikos, buvau „totemo apačioje“, kaip sakė vienas iš vyrų per tėvo laidotuves. Buvo karšta, nešvaru, o kartais ir gana pavojinga. Galėjau lengvai prarasti pirštus, regėjimą ar dar ką nors blogiau. Savaime suprantama, vis tiek mokiausi puikiai, bet likusį vaikystės laikotarpį lydėjo sunkus darbas.

Prisimenu, kaip man liepė vasaros saulėje ir drėgmėje išrūšiuoti krūvą žvyro. Tada turėjau nuo žvyro likusiomis

žemėmis užpilti duobes, iš kurių prieš tai išroviau piktžoles. Dirbau iš visų jėgų, kai grįžo tėtis. Nieko nesakęs, jis apvertė karutį ir išmetė įrankius kuo toliau. Jo akyse buvo ašaros. Žinojau, kad nepadariau nieko blogo, todėl neišsigandau, veikiau jaučiau kažką kita. Tai mano tėvas buvo patekęs į kažkokią bėdą. Aš „mačiau“ jį. Manau, kad jaučiau stiprų poreikį suprasti, kas vyksta ir kodėl.

Taigi, nors tėtis man buvo griežtas, buvau bene vienintelis žmogus, kuriam labai rūpėjo, ką jis nori pasakyti. Labiausiai kėlė nerimą tvyranti tylą ir tai, kad man niekas nieko neaiškino. Todėl pradėjau uždavinėti klausimus. Tėtis buvo protingas žmogus, jo kambaryje stūksojo kalnai knygų. Jis bandė suprasti, kas vyksta. Taip pat ir aš.

Todėl jau dvylikos metų tapau Didžiosios depresijos ir Federalinės rezervų sistemos (*Fed*) paslapčių tyrinėtoju. Tuomet sužinojau, kad Federalinės rezervų sistemos įkūrimas buvo slapta suplanuotas susitikime Džekilo saloje, kad Didžiosios depresijos metu buvo konfiskuotas visuomenės turėtas auksas ir kad Niksonas neseniai atsiejo dolerį nuo aukso standarto.

Taip sutapo, kad tėtis taip pat buvo dvylikos metų tais tragiškais 1933-aisiais, kai kovo mėnesį buvo uždaryti bankai ir konfiskuotas auksas. Jis buvo pavadintas savo motinos tėvo, kurį iš nugaros nušovė jo paties namų laiptinėje

netoli *Euclid Avenue* vidury nakties, likus kelioms savaitėms iki 1907 m. panikos, vardu. Šia panika buvo pasinaudota pateisinti Federalinės rezervų sistemos sukūrimą. Nužudymas niekada nebuvo išaiškintas. Nors tuo metu apie tai buvo rašoma visuose laikraščiuose nuo Niujorko iki Aliaskos, mano tėvui apie tai nieko nepasakojo. Tėtis nuėjo į viešąją biblioteką ir susirado bei nusikopijavo senų straipsnių mikrofilmus. Jis man parodė batų dėžę, pilną tų kopijų. Jo senelis buvo aprašytas kaip „turtingas anglies kasybos magnatas“. Mačiau įrašus apie tai, kaip 1905 m. jis įsigijo ir pardavė anglies kasybos teisės daugiau nei 800 akrų plote *Mahoning* apygardoje, pasilikdamas teisę gręžti anglies sluoksnį ir ieškoti naftos (teoriškai jo palikuonys šią teisę turi iki šiol).

Tėtis labai domėjosi tuo, kas įvyko Džekilo saloje, todėl mes ten nuvažiavome. Turiu atviruką su 1960 m. fotografija, kurioje matyti didelis baltas pastatas ir užrašas „The Club House“ („Klubo namai“), o kitoje pusėje yra toks paaiškinimas:

Klubo namai 1886–1942 m. buvo Džekilo salos, priklausančios Džordžijos valstijai, klubo centras. Tai buvo išskirtiniausias klubas Amerikoje, žinomas kaip „Milijonierių klubas“. Klubo narių sąrašė puikavosi tokių garsios pavardės kaip Astor, Vanderbuilt, Morgan, Rockefeller, Baker ir kitos.

Susirinkimui Džekilo saloje, kurio metu buvo suplanuotas Federalinės rezervų sistemos įkūrimas, pirmininkavo Polas Varburgas (*Paul Warburg*), vienos iš žymiausių ir seniausių Vokietijos bankininkų šeimų atstovas. Vėliau jis atvirai prisipažino, kad tai buvo padaryta slapta. Tame susitikime taip pat dalyvavo „pulkininkas“ Edvardas Hausas (*Edward M. House*), kuris vėlesniais metais padėjo pamatus Užsienio reikalų tarybos įkūrimui. 1913 m. Kalėdų išvakarėse, tyliai ir ramiai, buvo pasirašytas Federalinės rezervų sistemos įstatymas. Vos po septynių mėnesių prasidėjo Didysis karas.

Nepaisant traumuojančios vaikystės, o galbūt būtent dėl jos, nuveikiau keletą dalykų. Ankstyvas formavimasis vaikystėje išgelbėjo mane nuo žlugimo. Daugiausia tai mano močiutės Rodžers, mano motinos motinos, nuopelnas. Ji buvo *Montessori* mokyklos mokytoja. Trejų metų amžiaus aš jau galąsdavau peilius ir viriau arbatą. Naktimis ji sėdėdavo prie mano lovos ir padėdavo man užmigti. Tamsoje ji tyliai pasakodavo man apie savo vaikystę ir Didįjį karą. Tik suaugęs supratau, kad tai buvo perspėjimai.

Kartu su mano seneliu ji išvyko į Didįjį karą – ji slaugytoja, o jis – chirurgas. Tuo metu jie dar nebuvo susituokę, o JAV dar nekariavo. Lauko ligoninėje Ruane buvo 3000 lovų, tačiau sužeistųjų kasdien atvykdavo dar daugiau. Net virėjai turėjo rūpintis sužeistaisiais. Tamsoje sėdėdama šalia mano

lovos, ji prisimindavo didžiųjų pabūklų ir sprogstančių šovinių garsus, kuriuos girdėdavo iš ligoninės palapinių.

Po karo ji ir mano senelis susituokė, o medaus mėnesį praleido Kvebeke. Jie abu buvo vienmečiai – trisdešimt aštuonerių. Pirmoji jų dukra, mano mama, gimė, kai močiutei buvo keturiasdešimt dveji. Patirti tiek daug, susituokti ir susilaukti vaikų – tai turėjo atrodyti kaip stebuklas.

Senelis Rodžersas buvo pavadintas pusbrolio, kuris įstojo į kariuomenę, kad pabėgtų nuo darbo tėvo batų parduotuvėje, vardu; tas pusbrolis atsidūrė prie *Little Big Horn*. Senelio senelis, gimęs 1816-aisiais, taip pat buvo chirurgas. Vaikystėje galėdavau paimti į rankas prosenelio chirurginį rinkinį, identišką tam, kurį mačiau *Gettysburgo* muziejuje. Ten palaidotas ir senelio prosenelis, buvęs kavalerijos karininkas. Jis išgyveno penkiasdešimt mūšių. Jo arkliui kritus nuo šūvio į galvą, buvo paimtas į nelaisvę, o vėliau, persekiojamas šunų, pabėgo per pelkę iš konfederatų kalėjimo, kuriame vyrai mirdavo nuo bado ir raupų.

Po karo mano senelis dėstė chirurgiją iki ankstyvos mirties 1945-aisiais. Mūsų namuose stovėjo kėdė, kurią jis buvo gavęs dovanų. Man paaiškino, kad Didžiosios depresijos metais jis operuodavo nemokamai, nes niekas neturėjo pinigų. Trečiajame namo aukšte gyveno „olandas“, kuris uždarius fabrikus neteko darbo ir neturėjo kur eiti.

Labai mylėjau močiutę ir dažnai lankydavausi jos kambaryje. Ji gimė 1883 metais kandietiškoje ežero pusėje. Močiutė pasakodavo, kaip važiuodavo rogėmis, apsirengusi buivolų kailiniais, po kojomis laikydama židinyje pašildytas plytas. Ant jos kambario sienos kabėjo karalienės Elžbietos nuotrauka. Su *Lakeside Unit** ji ir senelis buvo susitikę su karaliumi Jurgiu ir karaliene Marija Bakingamo rūmuose vykusiame priėmime. Apie tai sužinojau iš laikraščio, kurį radau tarp jos daiktų.

Ji kažkaip sugėbėjo perteikti mažam berniukui mintį, kad medicina yra profesija, kuri skiriasi nuo veiklos, siekiančios asmeninės naudos, ir kad, pagal tikrąją žodžio reikšmę, verslas nėra profesija. Su šia mintimi kurį laiką viduje kovojau, nes mano tėvo šeima akivaizdžiai vertėsi verslu. Vis dėlto supratau, kad žmogaus darbas turėtų būti daugiau nei tik pinigų uždirbimas.

Jos kambarys man visada buvo atviras. Kartą užėjau, kai ji ką tik buvo išlipusi iš vonios. Stebėjau jos raukšles. Ji buvo rami, visiškai natūrali ir kaip visada spinduliuojanti tylų orumą. Kai sulaukiau septynerių, ji mirė nuo kelių insulto priepuolių. Tada nesupratau, ką reiškia mirtis. Tik po pusės

* *Lakeside Unit* – chirurgai, slaugytojos, kiti medicinos personalo nariai ir kareiviai iš Klivlando (Ohajo valstija), Pirmojo pasaulinio karo metais (1917–1919) teikę medicininę pagalbą Antantės kariams Prancūzijoje.

amžiaus suvokiau, kad tuomet netekau geriausios draugės, kokią kada nors turėjau.

Jos įkvėptas, būčiau mielai siekęs tapti gydytoju, kaip ir mano brolis. Tačiau likusią vaikystės dalį mano kelias tapo ne tik neaiškus, bet ir visiškai nenuspėjamas. Nors nežinojau, kaip tai padaryti, jaučiau, kad turiu suprasti ir suvaldyti tai, kas griaua mūsų gyvenimus. Prisiėmiau tėvo naštą.

Gyvenome Rytų Klyvlende, kuris nyko dėl pramonės žlugimo. Maždaug tuo metu, kai mirė dėdė, mano vyresniąją brolių ir jo draugus, žaidžiančius beisbolą *Forest Hill* parke (buvusioje Rokfelerio parko teritorijoje), apsupo didžiulė minia, sumušė ir pavogė jų dviračius bei beisbolo pirštines. Tėvas į tai sureagavo atsiimdamas brolių iš vietinės valstybinės mokyklos ir išsiųsdamas į privačią. Buvo svarstoma galimybė išsikelti iš Rytų Klyvlendo, bet to nepadarėme. Todėl, nors padėtis vis blogėjo, po kelerių metų ir aš pradėjau lankyti tą pačią privačią mokyklą. Tačiau tuo metu šeimos finansinės galimybės buvo labai ribotos. Kiekvieną vasarą man netiesiogiai leisdavo suprasti, kad nėra jokių garantijų, jog galėsiu grįžti į mokyklą.

Man labiau trukdė ne tai, kad man pasakydavo apie blogus dalykus, o tai, kad apie juos man nieko nesakydavo. Man reikėjo žinoti. Tyla baugino. Gyvenimas tampa sunkesnis, kai žmonės negali kalbėtis. Daug kas lieka neišsakyta ar

nesuprasta. Jei jie sugeba kalbėtis, pasekmės gali būti kitokios. Ateitis gali tapti geresnė.

Vasara prieš paskutinius mokslo metus buvo ypač neapibrėžta; mama man pasakė, kad tėtis neprašys finansinės pagalbos. Neturėjau jokio supratimo, ar galėsiu grįžti į mokyklą. Tačiau vasaros pabaigoje vėl pradėjau lankyti futbolo treniruotes, nes niekas man nepasakė, kad negaliu. Prieš pamokas išnešiodavau laikraščius, vakarais dirbdavau padavėju, savaitgaliais – sargu, vairuodavau prekių pristatymo sunkvežimį, dažydavau namus. Skaitydavau verslo knygas ir nepraleidau nė vienos galimybės, todėl sugebėjau gauti praktiką rinkos tyrimų srityje vienoje iš 500 didžiausių kompanijų.

Po daugelio metų, jau po mamos mirties, radau laišką, kurį ji buvo nusiuntusi mokyklai ir kuris, matyt, užtikrino man paskutinius mokslo metus. Apie tai man niekada niekas nesakė, galbūt dėl kažkokio gėdos jausmo. Jei ne mama, galbūt būčiau neturėjęs kitos išeities, kaip baigti vidurinę Rytų Klyvlende, kuri tuo metu buvo gana pažangi – koridoriuose jau patruliavo policija ir stovėjo metalo detektoriai. Kai tėvui pasakiau, kad noriu studijuoti verslą, jis atsakė, jog tai neduos man jokios naudos ir kad turėčiau rinktis inžineriją. Tačiau pastebėjau, kad mūsų šeimoje inžinieriams sekėsi nekaip. Todėl, nepaisydamas tėvo patarimo, nusprendžiau

stoti į valstybinę verslo mokyklą ir studijuoti finansus bei informatiką. Man šie siekiai atrodė svarbūs, nes verslas – tai mokslas, kaip patenkinti nepatenkintus žmonių poreikius, ir tai įmanoma tik dirbant pelningai. Vėliau man buvo sunku suvokti, kad verslo žmonės iš esmės domina tik pinigų uždirbimas. Nėra jokio kito tikslo, išskyrus galios ar seksualinių nuotykių siekimą. Aš buvau kitoks. Labai susitelkiau į tai, ką, mano manymu, buvo svarbu suprasti. Tai man suteikė pranašumą. Sužinojau tai, ko kiti nežinojo.

Augęs inžinierių ir medikų šeimoje, apie „aukštųjų finansų“ pasaulį nežinojau visiškai nieko ir neturėjau nieko, kas galėtų padėti. Užsiprenumeravau „Wall Street Journal“, kuris tuo metu buvo pagrindinis verslo leidinys. Kartais prisiversdavau perskaityti visą laikraštį nuo pradžios iki galo. Pastebėjau „Tombstones“ – skelbimus apie didelius sanderius. Jie atrodė kažkuo svarbūs. Dauguma įmonių, kurios ten buvo minimos, buvo įsikūrusios Niujorke. Žinojau, kad turiu ten nuvykti.

Su Valeri susituokėme praėjus dviem savaitėms po to, kai baigiau verslo mokyklą. Dar po dviejų savaitių pradėjau dirbti kompiuterinių paslaugų įmonėje. Turėjau šiokią tokią programavimo patirtį, ir po 90 dienų mokymų nusprendžiau dirbti jų biure Volstryte, 44 techniniu konsultantu, o ne vadybininku. Mėnesio nuomos mokestis ir traukinio bilieto

kaina buvo tokie dideli, o mano atlyginimas toks mažas, kad negalėjome sau leisti nei telefono, nei mėsos vakarienei. Tačiau per kitus metus, padėdamas pardavimų komandoms, turėjau galimybę lankytis daugelyje Niujorko įmonių, dirbančių su finansine informacija – investiciniuose bankuose, komerciniuose bankuose, brokerių firmose, obligacijų bendrovėse, investicinėse partnerystėse, reitingų agentūrose ir net *Depository Trust Corp* bendrovėje. Man buvo leidžiama ten lankytis, nes turėjau parodyti, kaip gauti reikiamą informaciją, ir padėti tai padaryti. Kasdien eidavau į susitikimus ir iki vėlyvos nakties programavau. Galiausiai supratau, kur link einu.

Per metus kažkaip sugebėjau įsidarbinti vieno iš klientų įmonėje, kuri specializavosi įmonių susijungimuose ir įsigijimuose. Po kelių labai įtemptų pokalbių grupės vadovas, kurį vadino Pašėlusu Šunimi, Džefas Bekas (*Jeff Beck*) man pasakė: „Jei pasirodysi esąs psichopatas ar patologinis melagis, gausi premiją!“ Džefas žinojo, ką sako. Gal jis ir nebuvo psichopatas, bet po kelerių metų paaiškėjo, kad jis pats labai kovojo su įpročiu meluoti. Melas yra spąstai, ypač tiems, kurie juo naudojami. Galiausiai tai jį pražudė. Kartą jis man savikritiškai pasakė: „Tu esi tikras žmogus!“

Mano bendradarbiai buvo milijardieriaus sūnus, fantastiškai turtingos Honkongo šeimos dukra ir *Fortune 500*

Skaitykite likusius
220 iš **240** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

**Kas iš tiesų sprendžia, kur keliauja mūsų pinigai
ir kokia bus mūsų ateitis? Valstybės? Bankai?
O gal kažkas daugiau?**

„Didysis perėmimas“ – tai drąsi ir atverianti akis **Davido Webbo** knyga apie tai, kaip pasaulinė finansų sistema ir didieji investiciniai fondai tyliai, bet užtikrintai perima valdžią – iš vyriausybių, bankų, įmonių ir, svarbiausia, iš mūsų pačių.

Knygoje sužinosite:

- Kaip **galingos globalios institucijos** veikia už kulisių ir kodėl jų sprendimai lemia jūsų pensiją, paskolą ar darbo rinką.
- Kodėl **valdžia pamažu slysta iš tautų rankų** ir pereina tiems, kurie niekada nebuvo išrinkti.
- Kuo rizikuojame, leisdami technologijoms, algoritmams ir automatizuotiems fondams valdyti ekonomiką.
- Kaip ši tylioji revoliucija keičia ne tik rinkas, bet ir **visą mūsų gyvenimo būdą**.

Tai ne tik išsami analizė, bet ir rimtas **įspėjimas**: šis pokytis vyksta dabar ir nuo jo priklausys mūsų rytoj. Ieškote knygos, kuri nešvelnina tiesos ir verčia permąstyti tai, ką laikote savaime suprantama? **Perskaitykite šią knygą**. Ji sukrės, išmokys ir paskatins veikti, nes žinoti šiandien reiškia turėti galimybę apsaugoti rytoj.

ISBN 978-609-484-879-7

www.knyguministerija.lt